

—* સ્વં છગનલાલ માતીરામ શાહ કૃત *

૩૫

પહેલા ધોરણ માટે

મુખગણિત શિક્ષક ભાગ-૨

પહેલી થાપડીના
“ ડિક્શરિશન શિક્ષક ”
અહી આના.

સર્વ હક્ક સ્વાધીન
કિંમત ૦-૧-૯
પોસ્ટેજ ભુલું.
ફ્રેટ્ચુઆરિ
સન ૧૯૩૧

નુસ્તાનની સામાન્ય
ભૂગોળની
પ્રશ્નોત્તરમાળા
આરંભના.

સ્વ. છગનલાલ માતીરામ શાહ
શાહપોર, મુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા:-ઈશ્વરલાલ મગનલાલ શાહ.
શાહપોર-મુરત.

તના ઇતિહાસની વાર્તારૂપી રસિક પ્રશ્નોત્તરમાળા છ આના

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૭૯-૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મુખગાનિત શિક્ષક-૨

વિગ્રહ મ ૪૫૩ : ૮૧૩ : ૩૩૫

દેશી રાજ્યોમાં ટેકસ્ટ બુક્સ, ઇનામ અને લાયબ્રેરી
માટે મંજૂર થએલો અને ફળવણી ખાતાના
અધિકારી સાહેબો તેમજ વિદ્વાન સદ્ગૃહસ્થોના
ઉત્તમ સર્ટિફિકેટ પામેલો
પહેલા ધોરણનો

મુખગણિત શિક્ષક ભાગ ૨.

રચનાર—સ્વ. છગનલાલ મેસ્તીરામ શાહ.

‘ડિક્ટેશન શિક્ષક’ વગેરેના કર્તા.

રચનાગ્રંથ ડેક્રાણું—શાહપોર—સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—ઈ. ધીરલાલ મગનલાલ શાહ.

પ્રસિદ્ધ કર્તાનું ડેક્રાણું—શાહપોર—સુરત.

આ પુસ્તક સને ૧૮૬૭ના રૂપમાં એકેટ મુદ્રણ રજીસ્ટર કરાવ્યું છે.

આવૃત્તિ ૧૬ મી.

સર્વ હક પ્રસિદ્ધ કર્તાએ સ્વામીન રાખ્યા છે.

છાપનાર—ગો. વિન્દજી હાથાભાઈ નાયક.

છાપવાનું ડેક્રાણું—શ્રી “અનાવિલે બંધુ” પ્રેસ, સુરત.

કિંમત પોણા એ આના. પોષ્ટેજ ભાગ.

શ્રી ઇગ્નલાલ મોતીરામ શાહ કૃત.
પહેલા ધૈર્યુનો મુખગણિત શિક્ષક. ભાગ ૨
સંખ્યા શિક્ષણ. મનોચત્ર ૧.

- ૧) એકથી સો સુધી સવળા બોલો. એકથી સો સુધી ગણો.
- ૨) સોથી એક સુધી (અવળા) ઉતરતા બોલો.
- ૩) સો સુધીમાંના એકી આંક બોલો.
- ૪) સો સુધીમાંના બેકી આંક બોલો.
- ૫) એકમાં બપ્પે ઉમેરતાં ૯૯ સુધી બોલી જાઓ.
- ૬) બેમાં બપ્પે ઉમેરી ૧૦૦ સુધી બોલો.
- ૭) સો સુધીમાંના એકી આંક (અવળા) ઉતરતા બોલી જાઓ.
- ૮) સો સુધીમાંના બેકી આંક ઉતરતા (અવળા) બોલો.
- ૯) એકી આંકમાં દસ ઉમેરો. દસમાં એકી આંક ઉમેરો.
- ૧૦) બેકી આંકમાં દસ ઉમેરો. દસમાં બેકી આંક ઉમેરો.
- ૧૧) ૫૧, ૬૭, ૧૯, ૪૫, ૭૨, ૮૩, ૨૮, ૮૪, ને ૭૬ માં
૧૦ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ? (સૂચના:-દસકમાં એક
વધારવો) અને ૧૦ બાદ કરીએ તો કેટલા રહે ?
(સૂચના:-દસકમાંથી એક બાદ કરવો)
- ૧૨) ૭૭, ૮૪, ૨૮, ૭૩, ૭૧, ૪૫, અને ૩૯માંથી ૬ જાય
તો કેટલા રહે ? ૮ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
- ૧૩) ૫૩+૩, ૬૭+૭, ૬૯+૯, ૮૭+૭, ૯૫+૫ કેટલા ?
- ૧૪) ૪૪+૪, ૫૨+૨, ૬૬+૬, ૮૮+૮, ૩૦+૧૦, કેટલા ?
- ૧૫) ૫૩-૩, ૫૭-૬, ૬૬-૮, ૩૭-૩. કેટલા ?
- ૧૬) ૪૪-૯, ૫૨-૭, ૬૬-૮, ૩૦-૫ કેટલા ?
- ૧૭) એક આંકડાની મોટામાં મોટી અને નાનામાં નાની
સંખ્યા લખો.

- ૧૮) એક દસક, ત્રણ દસક, પાંચ દસક, આઠ દસક, અને નવ દસકના એકમ કેટલા ?
- ૧૯) ૨૯ એ ૨૦થી કેટલા વધારે અને ૩૦થી કેટલા ઓછા ?
- ૨૦) ઓગણચાળીસ, ઓગળપચાસ, અમણોતેર ઓગણસાઠ, ઓગણાએંસી, અને નેઁયાસી લખો.
- ૨૧) ૫૪માં પાંચડો શાને માટે છે ? ૪૫માં પાંચડો શાને માટે છે ?
- ૨૨) આઠ દસક ને નવ એકમ તે કેટલા ? પંચોતેર લખો પોણોસો લખો. નવ એકમ ને આઠ દસક તે કેટલા ?
- ૨૩) ૮૯, ૯૯, ૪૯, ૩૯, ૫૯, ૬૯, એમાં દસક કેટલા છે તે કહો. પુરા દસક કરવાને ઓછામાં ઓછા કેટલા ઉમેરવા ?
- ૨૪) ૭૬, ૮૫, ૯૧, ૭૬, ૩૭, એમાં દસક ને એકમ કેટલા ? દસકની જગાએ એકમ અને એકમની જગાએ દસક લખીએ તો કેટલા વંચાય ?
- ૨૫) ૯૧માં ૮ નાખીએ તો કેટલા થાય ? ૭૫ને આઠ કેટલા ? ૧૩ ને ૪ કેટલા ?
- ૨૬) ૮૪માં ૩, ૭, ૫, અને ૯ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
- ૨૭) ૬૬માંથી ૩, ૫, ૮, ૭, અને ૧૦ બાદ કરીએ તો કેટલા રહે ?
- ૨૮) મારી પાસે ચાર પૈસા હતા, તે ખરચી નાખ્યા તો શું રહ્યું ? શૂન્ય એટલે શું ?
- ૨૯) મેં પાંચ બોર લીધાં તેથી બાપાએ એક પછ બોર આપ્યું નહિ ત્યારે મારી પાસે કેટલાં થયાં ?

૪] ત્રીજી ચોપડીનો “ડિક્શન શિક્ષક” ત્રણ આના.

૩૦) બે આકડાની નાનામાં નાની ને મોટામાં મોટી સંખ્યા કહો.

૩૧) ૭ દસક ને પાંચ એકમ; ૪ દસક ને ૬ એકમ તે કેટલા ?

૩૨) દસ પૈસાની દસ કૌથળી છે તો બધું મળી કેટલા હશે ?

૩૩) સોમાં એકડો શાને માટે છે ?

૩૪) ૮૮માંથી ૮ બાદ તો કેટલા દસક રહે ?

૩૫) સાત દસક ને નવ છટા છે તો કેટલા કહેવાય ?

૩૬) ૭૩, ૮૫, ૯૧, ૩૫, એમાં સાત ઉમેરાએ કેટલા થાય ?

૩૭) ૮૫, ૭૫, ૨૫, ૬૫, એમાંથી ૬ બાદ કરીએ તો કેટલા રહે અને ૬ બાદ કરીએ તો કેટલા રહે ?

સૂચના:—જેટલીવાર એક લઘુએ તેટલા આવે તે પ્રત્યક્ષ વસ્તુઓથી સમજાવવું, અને પછી એકની પલાખી તેમની પાસે ઉપજાવી કઢાવવી. જેમકે એક, એક વખત લઘુએ તો એક થાય. બે એક વખતે લઘુએ તો બે થાય.

બેની પલાખી બન્ને ઉમેરાવી, ત્રણની પલાખી ત્રણ ત્રણ ઉમેરાવી છોકરા પાસે ઉપજાવી કઢાવવી એજ મુજબ ૪, ૫, ૬, ૭, ૮ અને ૯ ની પલાખીઓ ઉપજાવી કઢાવવી.

૧૦ની પલાખી દસકની પરોવેલી દ્વારે (શેરે)થી ઉપજાવી કઢાવવી.

પલાખી સવળી તથા અવળી પણ મોટે કરાવવી; જેથી ૪+૨ ૧૦+૨, ૧૬+૨ ૧૮+૨, ૨૭-૩, ૨૭-૬, ૧૮-૬, ૪૫-૮ વગેરે આંકના સંબંધના સરવાળા, બાદબાકી મોટે સહેલાઈથી કહી શકશે. ૩૬+૬, છત્રીસમાં ૪ વખત નવ છે, એમાં ૧ વાર નવ ઉમેરાથી પાંચ વાર નવ એટલે ૫x૬=૪૫ થાય છે. ૪૨-૭, બેતાળીશમાં ૬વાર સાત છે, તેમાંથી ૧ વાર સાત બાદ કરવાથી ૫ વાર સાત રહેશે એટલે ૫x૭=૩૫ જવાબ.

ચાથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ચાર આના. | ૫

સૂચના:—અગિઆરાના કોઠામાં અગિઆર, બારાના કોઠામાં બાર એ મુજબ આંકની મદદથી મોઢે શી રીતે ઉમેરી, બાદ કરી, ગુણી તથા ભાગી શકાય તે સમજાવવું. જેમકે $૮૮+૧૧$. ૮૮ માં ૧૧ આઠ વખત છે અને ૧ વાર ૧૧ ઉમેરવાથી $૮+૧=૯$ વાર ૧૧ એટલે $૧૧ \times ૯ = ૯૯$ થાય. $૯૮-૧૪$, ૯૮ માં ૧૪ સાતવાર છે તેમાંથી ૧ વાર ૧૪ બાદ કરતાં $૭-૧=૬$ વાર ૧૪ રહે એટલે $૧૪ \times ૬ = ૮૪$. ૧૬×૭ સોળ સાતવાર લખએ તો $૧૬+૭=૨૩$ થાય. $૨૨૬ \div ૧૪$ એકસો છવીસમાં ૧૪ નવવાર છે માટે ૯ જવાબ. $૨૨૬ \div ૯$ એકસો છવીસમાં ૯ ચૌદવાર છે માટે ૧૪ જવાબ.

આંક સવળા તથા અવળાં પણ મોઢે કરાવવા.

આ સૂચનાઓ દરેક આંકમાં લાગુ પાડવી અને આંકના સંબંધના સરવાળા, બાદબાકી, ગુણાકાર અને ભાગાકારનો મહાવરો કરાવવો.

પહેલી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” અઢી આના.

એકાથી ચાળીસ સુધીની એકની પસાળી.

$૧ \times ૧ = ૧$	$૧૧ \times ૧ = ૧૧$	$૨૧ \times ૧ = ૨૧$	$૩૧ \times ૧ = ૩૧$
$૨ \times ૧ = ૨$	$૧૨ \times ૧ = ૧૨$	$૨૨ \times ૧ = ૨૨$	$૩૨ \times ૧ = ૩૨$
$૩ \times ૧ = ૩$	$૧૩ \times ૧ = ૧૩$	$૨૩ \times ૧ = ૨૩$	$૩૩ \times ૧ = ૩૩$
$૪ \times ૧ = ૪$	$૧૪ \times ૧ = ૧૪$	$૨૪ \times ૧ = ૨૪$	$૩૪ \times ૧ = ૩૪$
$૫ \times ૧ = ૫$	$૧૫ \times ૧ = ૧૫$	$૨૫ \times ૧ = ૨૫$	$૩૫ \times ૧ = ૩૫$
$૬ \times ૧ = ૬$	$૧૬ \times ૧ = ૧૬$	$૨૬ \times ૧ = ૨૬$	$૩૬ \times ૧ = ૩૬$
$૭ \times ૧ = ૭$	$૧૭ \times ૧ = ૧૭$	$૨૭ \times ૧ = ૨૭$	$૩૭ \times ૧ = ૩૭$
$૮ \times ૧ = ૮$	$૧૮ \times ૧ = ૧૮$	$૨૮ \times ૧ = ૨૮$	$૩૮ \times ૧ = ૩૮$
$૯ \times ૧ = ૯$	$૧૯ \times ૧ = ૧૯$	$૨૯ \times ૧ = ૨૯$	$૩૯ \times ૧ = ૩૯$
$૧૦ \times ૧ = ૧૦$	$૨૦ \times ૧ = ૨૦$	$૩૦ \times ૧ = ૩૦$	$૪૦ \times ૧ = ૪૦$

૬] એકાથી ચાળીસા સુધીની દુની પલાખી

૧×૨= ૨	૧૧×૨=૨૨	૨૧×૨=૪૨	૩૧×૨=૬૨
૨ ૨ ૪	૧૨ ૨ ૨૪	૨૨ ૨ ૪૪	૩૨ ૨ ૬૪
૩ ૨ ૬	૧૩ ૨ ૨૬	૨૩ ૨ ૪૬	૩૩ ૨ ૬૬
૪ ૨ ૮	૧૪ ૨ ૨૮	૨૪ ૨ ૪૮	૩૪ ૨ ૬૮
૫ ૨ ૧૦	૧૫ ૨ ૩૦	૨૫ ૨ ૫૦	૩૫ ૨ ૭૦
૬ ૨ ૧૨	૧૬ ૨ ૩૨	૨૬ ૨ ૫૨	૩૬ ૨ ૭૨
૭ ૨ ૧૪	૧૭ ૨ ૩૪	૨૭ ૨ ૫૪	૩૭ ૨ ૭૪
૮ ૨ ૧૬	૧૮ ૨ ૩૬	૨૮ ૨ ૫૬	૩૮ ૨ ૭૬
૯ ૨ ૧૮	૧૯ ૨ ૩૮	૨૯ ૨ ૫૮	૩૯ ૨ ૭૮
૧૦ ૨ ૨૦	૨૦ ૨ ૪૦	૩૦ ૨ ૬૦	૪૦ ૨ ૮૦

એકાથી ચાળીસા સુધીની ત્રીની પલાખી.

૧×૩= ૩	૧૧×૩=૩૩	૨૧×૩=૬૩	૩૧×૩= ૯૩
૨ ૩ ૬	૧૨ ૩ ૩૬	૨૨ ૩ ૬૬	૩૨ ૩ ૯૬
૩ ૩ ૯	૧૩ ૩ ૩૯	૨૩ ૩ ૬૯	૩૩ ૩ ૯૯
૪ ૩ ૧૨	૧૪ ૩ ૪૨	૨૪ ૩ ૭૨	૩૪ ૩ ૧૦૨
૫ ૩ ૧૫	૧૫ ૩ ૪૫	૨૫ ૩ ૭૫	૩૫ ૩ ૧૦૫
૬ ૩ ૧૮	૧૬ ૩ ૪૮	૨૬ ૩ ૭૮	૩૬ ૩ ૧૦૮
૭ ૩ ૨૧	૧૭ ૩ ૫૧	૨૭ ૩ ૮૧	૩૭ ૩ ૧૧૧
૮ ૩ ૨૪	૧૮ ૩ ૫૪	૨૮ ૩ ૮૪	૩૮ ૩ ૧૧૪
૯ ૩ ૨૭	૧૯ ૩ ૫૭	૨૯ ૩ ૮૭	૩૯ ૩ ૧૧૭
૧૦ ૩ ૩૦	૨૦ ૩ ૬૦	૩૦ ૩ ૯૦	૪૦ ૩ ૧૨૦

એકાથી ચાળીસ સુધીની ચાકની પલાખી.

૧×૪= ૪	૧૧×૪=૪૪	૨૧×૪= ૮૪	૩૧×૪=૧૨૪
૨ ૪ ૮	૧૨ ૪ ૪૮	૨૨ ૪ ૮૮	૩૨ ૪ ૧૨૮
૩ ૪ ૧૨	૧૩ ૪ ૫૨	૨૩ ૪ ૯૨	૩૩ ૪ ૧૩૨
૪ ૪ ૧૬	૧૪ ૪ ૫૬	૨૪ ૪ ૯૬	૩૪ ૪ ૧૩૬
૫ ૪ ૨૦	૧૫ ૪ ૬૦	૨૫ ૪ ૧૦૦	૩૫ ૪ ૧૪૦
૬ ૪ ૨૪	૧૬ ૪ ૬૪	૨૬ ૪ ૧૦૪	૩૬ ૪ ૧૪૪
૭ ૪ ૨૮	૧૭ ૪ ૬૮	૨૭ ૪ ૧૦૮	૩૭ ૪ ૧૪૮
૮ ૪ ૩૨	૧૮ ૪ ૭૨	૨૮ ૪ ૧૧૨	૩૮ ૪ ૧૫૨
૯ ૪ ૩૬	૧૯ ૪ ૭૬	૨૯ ૪ ૧૧૬	૩૯ ૪ ૧૫૬
૧૦ ૪ ૪૦	૨૦ ૪ ૮૦	૩૦ ૪ ૧૨૦	૪૦ ૪ ૧૬૦

એકાથી ચાળીસા સુધીની પાંચુની પલાખી.

[૭]

૧×૫= ૫	૧૧×૫= ૫૫	૨૧×૫=૧૦૫	૩૧×૫=૧૫૫
૨ ૫ ૧૦	૧૨ ૫ ૬૦	૨૨ ૫ ૧૧૦	૩૨ ૫ ૧૬૦
૩ ૫ ૧૫	૧૩ ૫ ૬૫	૨૩ ૫ ૧૧૫	૩૩ ૫ ૧૬૫
૪ ૫ ૨૦	૧૪ ૫ ૭૦	૨૪ ૫ ૧૨૦	૩૪ ૫ ૧૭૦
૫ ૫ ૨૫	૧૫ ૫ ૭૫	૨૫ ૫ ૧૨૫	૩૫ ૫ ૧૭૫
૬ ૫ ૩૦	૧૬ ૫ ૮૦	૨૬ ૫ ૧૩૦	૩૬ ૫ ૧૮૦
૭ ૫ ૩૫	૧૭ ૫ ૮૫	૨૭ ૫ ૧૩૫	૩૭ ૫ ૧૮૫
૮ ૫ ૪૦	૧૮ ૫ ૯૦	૨૮ ૫ ૧૪૦	૩૮ ૫ ૧૯૦
૯ ૫ ૪૫	૧૯ ૫ ૯૫	૨૯ ૫ ૧૪૫	૩૯ ૫ ૧૯૫
૧૦ ૫ ૫૦	૨૦ ૫ ૧૦૦	૩૦ ૫ ૧૫૦	૪૦ ૫ ૨૦૦

એકાથી ચાળીસા સુધીની છની પલાખી.

૧×૬= ૬	૧૧×૬= ૬૬	૨૧×૬=૧૨૬	૩૧×૬=૧૮૬
૨ ૬ ૧૨	૧૨ ૬ ૭૨	૨૨ ૬ ૧૩૨	૩૨ ૬ ૧૯૨
૩ ૬ ૧૮	૧૩ ૬ ૭૮	૨૩ ૬ ૧૩૮	૩૩ ૬ ૧૯૮
૪ ૬ ૨૪	૧૪ ૬ ૮૪	૨૪ ૬ ૧૪૪	૩૪ ૬ ૨૦૪
૫ ૬ ૩૦	૧૫ ૬ ૯૦	૨૫ ૬ ૧૫૦	૩૫ ૬ ૨૧૦
૬ ૬ ૩૬	૧૬ ૬ ૯૬	૨૬ ૬ ૧૫૬	૩૬ ૬ ૨૧૬
૭ ૬ ૪૨	૧૭ ૬ ૧૦૨	૨૭ ૬ ૧૬૨	૩૭ ૬ ૨૨૨
૮ ૬ ૪૮	૧૮ ૬ ૧૦૮	૨૮ ૬ ૧૬૮	૩૮ ૬ ૨૨૮
૯ ૬ ૫૪	૧૯ ૬ ૧૧૪	૨૯ ૬ ૧૭૪	૩૯ ૬ ૨૩૪
૧૦ ૬ ૬૦	૨૦ ૬ ૧૨૦	૩૦ ૬ ૧૮૦	૪૦ ૬ ૨૪૦

એકાથી ચાળીસા સુધીની સાતુની પલાખી.

૧×૭= ૭	૧૧×૭= ૭૭	૨૧×૭=૧૪૭	૩૧×૭=૨૧૭
૨ ૭ ૨૪	૧૨ ૭ ૮૪	૨૨ ૭ ૧૫૪	૩૨ ૭ ૨૨૪
૩ ૭ ૨૧	૧૩ ૭ ૯૧	૨૩ ૭ ૧૬૧	૩૩ ૭ ૨૩૧
૪ ૭ ૨૮	૧૪ ૭ ૯૮	૨૪ ૭ ૧૬૮	૩૪ ૭ ૨૩૮
૫ ૭ ૩૫	૧૫ ૭ ૧૦૫	૨૫ ૭ ૧૭૫	૩૫ ૭ ૨૪૫
૬ ૭ ૪૨	૧૬ ૭ ૧૧૨	૨૬ ૭ ૧૮૨	૩૬ ૭ ૨૫૨
૭ ૭ ૪૯	૧૭ ૭ ૧૧૯	૨૭ ૭ ૧૮૯	૩૭ ૭ ૨૫૯
૮ ૭ ૫૬	૧૮ ૭ ૧૨૬	૨૮ ૭ ૧૯૬	૩૮ ૭ ૨૬૬
૯ ૭ ૬૩	૧૯ ૭ ૧૩૩	૨૯ ૭ ૨૦૩	૩૯ ૭ ૨૭૩
૧૦ ૭ ૭૦	૨૦ ૭ ૧૪૦	૩૦ ૭ ૨૧૦	૪૦ ૭ ૨૮૦

૮] એકાથી ચાળીસા સુધીની આકુની પલાખી.

૧×૮= ૮	૧૧×૮= ૮૮	૨૧×૮=૧૬૮	૩૧×૮=૨૪૮
૨ ૮ ૧૬	૧૨ ૮ ૯૬	૨૨ ૮ ૧૭૬	૩૨ ૮ ૨૫૬
૩ ૮ ૨૪	૧૩ ૮ ૧૦૪	૨૩ ૮ ૧૮૪	૩૩ ૮ ૨૬૪
૪ ૮ ૩૨	૧૪ ૮ ૧૧૨	૨૪ ૮ ૧૯૨	૩૪ ૮ ૨૭૨
૫ ૮ ૪૦	૧૫ ૮ ૧૨૦	૨૫ ૮ ૨૦૦	૩૫ ૮ ૨૮૦
૬ ૮ ૪૮	૧૬ ૮ ૧૨૮	૨૬ ૮ ૨૦૮	૩૬ ૮ ૨૮૮
૭ ૮ ૫૬	૧૭ ૮ ૧૩૬	૨૭ ૮ ૨૧૬	૩૭ ૮ ૨૯૬
૮ ૮ ૬૪	૧૮ ૮ ૧૪૪	૨૮ ૮ ૨૨૪	૩૮ ૮ ૩૦૪
૯ ૮ ૭૨	૧૯ ૮ ૧૫૨	૨૯ ૮ ૨૩૨	૩૯ ૮ ૩૧૨
૧૦ ૮ ૮૦	૨૦ ૮ ૧૬૦	૩૦ ૮ ૨૪૦	૪૦ ૮ ૩૨૦

એકાથી ચાળીસુ સુધીની નવુની પલાખી.

૧×૯= ૯	૧૧×૯= ૯૯	૨૧×૯=૧૮૯	૩૧×૯=૨૭૯
૨ ૯ ૧૮	૧૨ ૯ ૧૦૮	૨૨ ૯ ૧૯૮	૩૨ ૯ ૨૮૮
૩ ૯ ૨૭	૧૩ ૯ ૧૧૭	૨૩ ૯ ૨૦૭	૩૩ ૯ ૨૯૭
૪ ૯ ૩૬	૧૪ ૯ ૧૨૬	૨૪ ૯ ૨૧૬	૩૪ ૯ ૩૦૬
૫ ૯ ૪૫	૧૫ ૯ ૧૩૫	૨૫ ૯ ૨૨૫	૩૫ ૯ ૩૧૫
૬ ૯ ૫૪	૧૬ ૯ ૧૪૪	૨૬ ૯ ૨૩૪	૩૬ ૯ ૩૨૪
૭ ૯ ૬૩	૧૭ ૯ ૧૫૩	૨૭ ૯ ૨૪૩	૩૭ ૯ ૩૩૩
૮ ૯ ૭૨	૧૮ ૯ ૧૬૨	૨૮ ૯ ૨૫૨	૩૮ ૯ ૩૪૨
૯ ૯ ૮૧	૧૯ ૯ ૧૭૧	૨૯ ૯ ૨૬૧	૩૯ ૯ ૩૫૧
૧૦ ૯ ૯૦	૨૦ ૯ ૧૮૦	૩૦ ૯ ૨૭૦	૪૦ ૯ ૩૬૦

એકાથી ચાળીસા સુધીના દાનની પલાખી.

૧×૧૦= ૧૦	૧૧×૧૦=૧૧૦	૨૧×૧૦×૨૧૦	૩૧×૧૦=૩૧૦
૨ ૧૦ ૨૦	૧૨ ૧૦ ૧૨૦	૨૨ ૧૦ ૨૨૦	૩૨ ૧૦ ૩૨૦
૩ ૧૦ ૩૦	૧૩ ૧૦ ૧૩૦	૨૩ ૧૦ ૨૩૦	૩૩ ૧૦ ૩૩૦
૪ ૧૦ ૪૦	૧૪ ૧૦ ૧૪૦	૨૪ ૧૦ ૨૪૦	૩૪ ૧૦ ૩૪૦
૫ ૧૦ ૫૦	૧૫ ૧૦ ૧૫૦	૨૫ ૧૦ ૨૫૦	૩૫ ૧૦ ૩૫૦
૬ ૧૦ ૬૦	૧૬ ૧૦ ૧૬૦	૨૬ ૧૦ ૨૬૦	૩૬ ૧૦ ૩૬૦
૭ ૧૦ ૭૦	૧૭ ૧૦ ૧૭૦	૨૭ ૧૦ ૨૭૦	૩૭ ૧૦ ૩૭૦
૮ ૧૦ ૮૦	૧૮ ૧૦ ૧૮૦	૨૮ ૧૦ ૨૮૦	૩૮ ૧૦ ૩૮૦
૯ ૧૦ ૯૦	૧૯ ૧૦ ૧૯૦	૨૯ ૧૦ ૨૯૦	૩૯ ૧૦ ૩૯૦
૧૦ ૧૦ ૧૦૦	૨૦ ૧૦ ૨૦૦	૩૦ ૧૦ ૩૦૦	૪૦ ૧૦ ૪૦૦

અગીઆરાથી વીસા.

[૬]

૧૧ × ૧ = ૧૧	૧૨ × ૧ = ૧૨	૧૩ × ૧ = ૧૩	૧૪ × ૧ = ૧૪
૧૧ ૨ ૨૨	૧૨ ૨ ૨૪	૧૩ ૩ ૨૬	૧૪ ૨ ૨૮
૧૧ ૩ ૩૩	૧૨ ૩ ૩૬	૧૩ ૩ ૩૯	૧૪ ૩ ૪૨
૧૧ ૪ ૪૪	૧૨ ૪ ૪૮	૧૩ ૪ ૫૨	૧૪ ૪ ૫૬
૧૧ ૫ ૫૫	૧૨ ૫ ૬૦	૧૩ ૫ ૬૫	૧૪ ૫ ૭૦
૧૧ ૬ ૬૬	૧૨ ૬ ૭૨	૧૩ ૬ ૭૮	૧૪ ૬ ૮૪
૧૧ ૭ ૭૭	૧૨ ૭ ૮૪	૧૩ ૭ ૯૧	૧૪ ૭ ૯૮
૧૧ ૮ ૮૮	૧૨ ૮ ૯૬	૧૩ ૮ ૧૦૪	૧૪ ૮ ૧૧૨
૧૧ ૯ ૯૯	૧૨ ૯ ૧૦૮	૧૩ ૯ ૧૧૭	૧૪ ૯ ૧૨૬
૧૧ ૧૦ ૧૧૦	૧૨ ૧૦ ૧૨૦	૧૩ ૧૦ ૧૩૦	૧૪ ૧૦ ૧૪૦

હંમેશાં સાચું બોલવું.

૧૫ × ૧ = ૧૫	૧૬ × ૧ = ૧૬	૧૭ × ૧ = ૧૭
૧૫ ૨ ૩૦	૧૬ ૨ ૩૨	૧૭ ૨ ૩૪
૧૫ ૩ ૪૫	૧૬ ૩ ૪૮	૧૭ ૩ ૫૧
૧૫ ૪ ૬૦	૧૬ ૪ ૬૪	૧૭ ૪ ૬૮
૧૫ ૫ ૭૫	૧૬ ૫ ૮૦	૧૭ ૫ ૮૫
૧૫ ૬ ૯૦	૧૬ ૬ ૯૬	૧૭ ૬ ૧૦૨
૧૫ ૭ ૧૦૫	૧૬ ૭ ૧૧૨	૧૭ ૭ ૧૧૯
૧૫ ૮ ૧૨૦	૧૬ ૮ ૧૨૮	૧૭ ૮ ૧૩૬
૧૫ ૯ ૧૩૫	૧૬ ૯ ૧૪૪	૧૭ ૯ ૧૫૩
૧૫ ૧૦ ૧૫૦	૧૬ ૧૦ ૧૬૦	૧૭ ૧૦ ૧૭૦

નાના પાસેથી પણ અલક્ષની વાત લેવી.

૧૮ × ૧ = ૧૮	૧૯ × ૧ = ૧૯	૨૦ × ૧ = ૨૦
૧૮ ૨ ૩૬	૧૯ ૨ ૩૮	૨૦ ૨ ૪૦
૧૮ ૩ ૫૪	૧૯ ૩ ૫૭	૨૦ ૩ ૬૦
૧૮ ૪ ૭૨	૧૯ ૪ ૭૬	૨૦ ૪ ૮૦
૧૮ ૫ ૯૦	૧૯ ૫ ૯૫	૨૦ ૫ ૧૦૦
૧૮ ૬ ૧૦૮	૧૯ ૬ ૧૧૪	૨૦ ૬ ૧૨૦
૧૮ ૭ ૧૨૬	૧૯ ૭ ૧૩૩	૨૦ ૭ ૧૪૦
૧૮ ૮ ૧૪૪	૧૯ ૮ ૧૫૨	૨૦ ૮ ૧૬૦
૧૮ ૯ ૧૬૨	૧૯ ૯ ૧૭૧	૨૦ ૯ ૧૮૦
૧૮ ૧૦ ૧૮૦	૧૯ ૧૦ ૧૯૦	૨૦ ૧૦ ૨૦૦

૨૧ × ૧ = ૨૧	૨૨ × ૧ = ૨૨	૨૩ × ૧ = ૨૩	૨૪ × ૧ = ૨૪
૨૧ ૨ ૪૨	૨૨ ૨ ૪૪	૨૩ ૨ ૪૬	૨૪ ૨ ૪૮
૨૧ ૩ ૬૩	૨૨ ૩ ૬૬	૨૩ ૩ ૬૯	૨૪ ૩ ૭૨
૨૧ ૪ ૮૪	૨૨ ૪ ૮૮	૨૩ ૪ ૯૨	૨૪ ૪ ૯૬
૨૧ ૫ ૧૦૫	૨૨ ૫ ૧૧૦	૨૩ ૫ ૧૧૫	૨૪ ૫ ૧૨૦
૨૧ ૬ ૧૨૬	૨૨ ૬ ૧૩૨	૨૩ ૬ ૧૩૮	૨૪ ૬ ૧૪૪
૨૧ ૭ ૧૪૭	૨૨ ૭ ૧૫૪	૨૩ ૭ ૧૬૧	૨૪ ૭ ૧૬૮
૨૧ ૮ ૧૬૮	૨૨ ૮ ૧૭૬	૨૩ ૮ ૧૮૪	૨૪ ૮ ૧૯૨
૨૧ ૯ ૧૮૯	૨૨ ૯ ૧૯૮	૨૩ ૯ ૨૦૭	૨૪ ૯ ૨૧૬
૨૧ ૧૦ ૨૧૦	૨૨ ૧૦ ૨૨૦	૨૩ ૧૦ ૨૩૦	૨૪ ૧૦ ૨૪૦

આખાપનું કલ્પું માનવું.

૨૫ × ૧ = ૨૫	૨૬ × ૧ = ૨૬	૨૭ × ૧ = ૨૭
૨૫ ૧ ૫૦	૨૬ ૨ ૫૨	૨૭ ૨ ૫૪
૨૫ ૩ ૭૫	૨૬ ૩ ૭૮	૨૭ ૩ ૮૧
૨૫ ૪ ૧૦૦	૨૬ ૪ ૧૦૪	૨૭ ૪ ૧૦૮
૨૫ ૫ ૧૨૫	૨૬ ૫ ૧૩૦	૨૭ ૫ ૧૩૫
૨૫ ૬ ૧૫૦	૨૬ ૬ ૧૫૬	૨૭ ૬ ૧૬૨
૨૫ ૭ ૧૭૫	૨૬ ૭ ૧૮૨	૨૭ ૭ ૧૮૬
૨૫ ૮ ૨૦૦	૨૬ ૮ ૨૦૮	૨૭ ૮ ૨૧૬
૨૫ ૯ ૨૨૫	૨૬ ૯ ૨૩૪	૨૭ ૯ ૨૪૩
૨૫ ૧૦ ૨૫૦	૨૬ ૧૦ ૨૬૦	૨૭ ૧૦ ૨૭૦

વ્યવહારમાં શરમ રાખવી નહિ.

૨૮ × ૧ = ૨૮	૨૯ × ૧ = ૨૯	૩૦ × ૧ = ૩૦
૨૮ ૨ ૫૬	૨૯ ૨ ૫૮	૩૦ ૨ ૬૦
૨૮ ૩ ૮૪	૨૯ ૩ ૮૭	૩૦ ૩ ૯૦
૨૮ ૪ ૧૧૨	૨૯ ૪ ૧૧૬	૩૦ ૪ ૧૨૦
૨૮ ૫ ૧૪૦	૨૯ ૫ ૧૪૫	૩૦ ૫ ૧૫૦
૨૮ ૬ ૧૬૮	૨૯ ૬ ૧૭૪	૩૦ ૬ ૧૮૦
૨૮ ૭ ૧૯૬	૨૯ ૭ ૨૦૩	૩૦ ૭ ૨૧૦
૨૮ ૮ ૨૨૪	૨૯ ૮ ૨૩૨	૩૦ ૮ ૨૪૦
૨૮ ૯ ૨૫૨	૨૯ ૯ ૨૬૧	૩૦ ૯ ૨૭૦
૨૮ ૧૦ ૨૮૦	૨૯ ૧૦ ૨૯૦	૩૦ ૧૦ ૩૦૦

૩૧ x ૧ = ૩૧	૩૨ x ૧ = ૩૨	૩૩ x ૧ = ૩૩	૩૪ x ૧ = ૩૪
૩૧ ૨ ૬૨	૩૨ ૨ ૬૪	૩૩ ૨ ૬૬	૩૪ ૨ ૬૮
૩૧ ૩ ૯૩	૩૨ ૩ ૯૬	૩૩ ૩ ૯૯	૩૪ ૩ ૧૦૨
૩૧ ૪ ૧૨૪	૩૨ ૪ ૧૨૮	૩૩ ૪ ૧૩૨	૩૪ ૪ ૧૩૬
૩૧ ૫ ૧૫૫	૩૨ ૫ ૧૬૦	૩૩ ૫ ૧૬૫	૩૪ ૫ ૧૭૦
૩૧ ૬ ૧૮૬	૩૨ ૬ ૧૮૨	૩૩ ૬ ૧૮૮	૩૪ ૬ ૨૦૪
૩૧ ૭ ૨૧૭	૩૨ ૭ ૨૨૪	૩૩ ૭ ૨૩૧	૩૪ ૭ ૨૩૮
૩૧ ૮ ૨૪૮	૩૨ ૮ ૨૫૬	૩૩ ૮ ૨૬૪	૩૪ ૮ ૨૭૨
૩૧ ૯ ૨૭૯	૩૨ ૯ ૨૮૮	૩૩ ૯ ૨૯૭	૩૪ ૯ ૩૦૬
૩૧ ૧૦ ૩૧૦	૩૨ ૧૦ ૩૨૦	૩૩ ૧૦ ૩૩૦	૩૪ ૧૦ ૩૪૦

વખત અને પસો નકામો ગુમાવવો નહિ.

૩૫ x ૧ = ૩૫	૩૬ x ૧ = ૩૬	૩૭ x ૧ = ૩૭
૩૫ ૨ ૭૦	૩૬ ૨ ૭૨	૩૭ ૨ ૭૪
૩૫ ૩ ૧૦૫	૩૬ ૩ ૧૦૮	૩૭ ૩ ૧૧૧
૩૫ ૪ ૧૪૦	૩૬ ૪ ૧૪૪	૩ ૪ ૧૪૮
૩૫ ૫ ૧૭૫	૩૬ ૫ ૧૮૦	૩૭ ૫ ૧૮૫
૩૫ ૬ ૨૧૦	૩૬ ૬ ૨૧૬	૩૭ ૬ ૨૨૨
૩૫ ૭ ૨૪૫	૩૬ ૭ ૨૫૨	૩૭ ૭ ૨૫૮
૩૫ ૮ ૨૮૦	૩૬ ૮ ૨૮૮	૩૭ ૮ ૨૯૬
૩૫ ૯ ૩૧૫	૩૬ ૯ ૩૨૪	૩૭ ૯ ૩૩૩
૩૫ ૧૦ ૩૫૦	૩૬ ૧૦ ૩૬૦	૩૭ ૧૦ ૩૭૦

પ્રમાણિકપણે ચાલવું.

૩૮ x ૧ = ૩૮	૩૯ x ૧ = ૩૯	૪૦ x ૧ = ૪૦
૩૮ ૨ ૭૬	૩૯ ૨ ૭૮	૪૦ ૨ ૮૦
૩૮ ૩ ૧૧૪	૩૯ ૩ ૧૧૭	૪૦ ૩ ૧૨૦
૩૮ ૪ ૧૫૨	૩૯ ૪ ૧૫૬	૪૦ ૪ ૧૬૦
૩૮ ૫ ૧૯૦	૩૯ ૫ ૧૯૫	૪૦ ૫ ૨૦૦
૩૮ ૬ ૨૨૮	૩૯ ૬ ૨૩૪	૪૦ ૬ ૨૪૦
૩૮ ૭ ૨૬૬	૩૯ ૭ ૨૭૩	૪૦ ૭ ૨૮૦
૩૮ ૮ ૩૦૪	૩૯ ૮ ૩૧૨	૪૦ ૮ ૩૨૦
૩૮ ૯ ૩૪૨	૩૯ ૯ ૩૫૧	૪૦ ૯ ૩૬૦
૩૮ ૧૦ ૩૮૦	૩૯ ૧૦ ૩૯૦	૪૦ ૧૦ ૪૦૦

અડધો, પા અને પોણાની સમજ.

શિક્ષકે હાથમાં એક જમરૂખ લઈ પૂછવું આ શું છે.
જ. જમરૂખ. કેટલા છે ? જ. એક. આ એક જમરૂખના હું
સરખા ભાગ કડું છું. આ કેટલા થયા ? જ. બે. એક કકડો
હાથમાં લઈ પૂછવું આ કેટલું જમરૂખ કહેવાય ? જ. અડધું
આ બે અડધા ભેગાં કરીએ તો કેટલા થાય. જ. ૧. એકના
અડધા કરીએ તો કેટલાં થાય ? જ. બે.

જુઓ, આ બે અડધાના પાછા બળ્લે સરખા ભાગ
કડું છું. આ કેટલા ભાગ થયા ? જ. ચાર. ત્યારે આ એક
કકડો એ આખા જમરૂખનો કેટલામો ભાગ ? જ. ચોથો. એ
ચોથા ભાગનું નામ તમને આવડે છે ? જ. નહિ. એ ચોથા
ભાગનું નામ પા છે. શું છે ? જ. પા. ત્યારે એક જમરૂખના
કેટલા પા થાય ? જ. ચાર. એક અડધાના કેટલા પા થાય ?
જ. બે. આ બે પા એકઠા કરી તો કેટલું જમરૂખ થાય ? જ.
અડધું. આ ત્રણ પા ભેગાં કરી તો ? જ. નહિ દે. એને પોણું
(એકમાં પા ઉણું એટલે ચોણું) કહે છે. કેટલા પા ભેગાં
કરીએ તો પોણું થાય ? જ. ત્રણ. પોણું એકના કરતાં કેટલું
ઓછું ? જ. પા. આ પા પણ એમાં મેળવું તો કેટલું થાય ?
જ. એક આખું. ત્યારે કેટલા પા મળી એક થાય ? જ.
ચાર પા. કેટલાં અડધા મળીને એક થાય ? જ. બે અડધા.

અરધું એ એકના કેટલામો ભાગ. જ. બીજો. પા એ
આખાનો કેટલામો ભાગ ? જ. ચોથો. પા એ અડધાનો કેટલામો
ભાગ ? જ. બીજો. પા એ પોણાનો કેટલામો ભાગ ? જ. ત્રીજો.

એકના બીજા લાગનું નામ શું? જ. અરધો. એકના ચોથા લાગનું નામ શું? જ. પા. ત્રણ પા રખાને ફેલા થાય? જ. પોણા. ચાર પા ભેગા કરીએ તેનું નામ શું? જ. એક. બે અડધા ભેગા કરીએ તેનું નામ શું? જ. એક એક આખું ને બીજું પા લઈએ તો રવા (૧૧) (૨+૫=૫ સહિત) થાય. એક ને ત્રણ પા (પોણા) લઈએ તો પોણા બે (૧૧૧) (બેમાં પા એાછો) થાય. એક ને ચાર પા અથવા એક આખો અથવા બે અડધા લઈએ તો બે થાય. એજ મુજબ બે ને પા, રવા, બે, (૨૧); બે ને અરધો, અઢી (૨૧); બે ને પોણા, પોણા ત્રણ (૨૧૧) થાય.

૦૧ ને માટે એક પાણુ, અરધાને માટે બે પાણુ અને પોણાને માટે ત્રણ પાણુ લખાય છે.

સોની અંદરની સંખ્યા ઉપર એક પાણુ હોય તો પહેલાં સવા બોલી પછી તે સંખ્યા બોલવી; તેમજ બે પાણુ હોય તો પહેલાં સાડા કે સાડી બોલી પછી તે સંખ્યા બોલવી. ત્રણ પાણુ હોય તો પહેલા પોણી કે પોણા બોલી પછી જે સંખ્યા હોય તેની પછીની સંખ્યા બોલવી. લખવામાં જે સંખ્યા બોલાય તેની પહેલાંની સંખ્યા લખી પછી ત્રણ પાણુ લખવી.

૧૦૦ ઉપરની સંખ્યામાં એક પાણુ હોય તો સો પહેલા બોલવા, પછી સોની અંદરની સંખ્યા માટે બોલીએ છીએ તેમ બોલવું. જેમકે ૨૧૫૫ બસો સવા પંદર, ૧૦૨૧ એક સો અઢી, ૩૧૫૧૧ ત્રણસો પોણા સોળ.

૧૪] દુની પક્ષાખી અને અક્ષાની યેરીની પક્ષાખી.

૧×૨= ૨	૨×૦૧= ૧	૧૧×૨=૨૨	૨૨×૦૧=૧૧
૨ ૨ ૪	૪ ૦૧ ૨	૧૨ ૨ ૨૪	૨૪ ૦૧ ૧૨
૩ ૨ ૬	૬ ૦૧ ૩	૧૩ ૨ ૨૬	૨૬ ૦૧ ૧૩
૪ ૨ ૮	૮ ૦૧ ૪	૧૪ ૨ ૨૮	૨૮ ૦૧ ૧૪
૫ ૨ ૧૦	૧૦ ૦૧ ૫	૧૫ ૨ ૩૦	૩૦ ૦૧ ૧૫
૬ ૨ ૧૨	૧૨ ૦૧ ૬	૧૬ ૨ ૩૨	૩૨ ૦૧ ૧૬
૭ ૨ ૧૪	૧૪ ૦૧ ૭	૧૭ ૨ ૩૪	૩૪ ૦૧ ૧૭
૮ ૨ ૧૬	૧૬ ૦૧ ૮	૧૮ ૨ ૩૬	૩૬ ૦૧ ૧૮
૯ ૨ ૧૮	૧૮ ૦૧ ૯	૧૯ ૨ ૩૮	૩૮ ૦૧ ૧૯
૧૦ ૨ ૨૦	૨૦ ૦૧ ૧૦	૨૦ ૨ ૪૦	૪૦ ૦૧ ૨૦

માખાપતું કહું માનતું.

૪૨×૨=૮૪	૪૨×૦૧=૪૨	૩૨×૨=૬૪	૬૨×૦૧=૩૨
૨૨ ૨ ૪૪	૪૪ ૦૧ ૨૨	૩૨ ૨ ૬૪	૬૪ ૦૧ ૩૨
૨૩ ૨ ૪૬	૪૬ ૦૧ ૨૩	૩૩ ૨ ૬૬	૬૬ ૦૧ ૩૩
૨૪ ૨ ૪૮	૪૮ ૦૧ ૨૪	૩૪ ૨ ૬૮	૬૮ ૦૧ ૩૪
૨૫ ૨ ૫૦	૫૦ ૦૧ ૨૫	૩૫ ૨ ૭૦	૭૦ ૦૧ ૩૫
૨૬ ૨ ૫૨	૫૨ ૦૧ ૨૬	૩૬ ૨ ૭૨	૭૨ ૦૧ ૩૬
૨૭ ૨ ૫૪	૫૪ ૦૧ ૨૭	૩૭ ૨ ૭૪	૭૪ ૦૧ ૩૭
૨૮ ૨ ૫૬	૫૬ ૦૧ ૨૮	૩૮ ૨ ૭૬	૭૬ ૦૧ ૩૮
૨૯ ૨ ૫૮	૫૮ ૦૧ ૨૯	૩૯ ૨ ૭૮	૭૮ ૦ ૯
૩૦ ૨ ૬૦	૬૦ ૦૧ ૩૦	૪૦ ૨ ૮૦	૮૦ ૦ ૦

વખત અને પૈસા નકામો ગુમાવવો નહિ.

૪૨×૨= ૮૪	૮૪×૦૧=૪૨	૫૦×૨= ૧૦૦	૧૦૦×૦૧= ૫૦
૪૨ ૨ ૮૪	૮૪ ૦૧ ૪૨	૧૦૦ ૨ ૨૦૦	૨૦૦ ૦૧ ૧૦૦
૪૩ ૨ ૮૬	૮૬ ૦૧ ૪૩	૧૫૦ ૨ ૩૦૦	૩૦૦ ૦૧ ૧૫૦
૪૪ ૨ ૮૮	૮૮ ૦૧ ૪૪	૨૦૦ ૨ ૪૦૦	૪૦૦ ૦૧ ૨૦૦
૪૫ ૨ ૯૦	૯૦ ૦૧ ૪૫	૨૫૦ ૨ ૫૦૦	૫૦૦ ૦૧ ૨૫૦
૪૬ ૨ ૯૨	૯૨ ૦૧ ૪૬	૩૦૦ ૨ ૬૦૦	૬૦૦ ૦૧ ૩૦૦
૪૭ ૨ ૯૪	૯૪ ૦૧ ૪૭	૩૫૦ ૨ ૭૦૦	૭૦૦ ૦૧ ૩૫૦
૪૮ ૨ ૯૬	૯૬ ૦૧ ૪૮	૪૦૦ ૨ ૮૦૦	૮૦૦ ૦૧ ૪૦૦
૪૯ ૨ ૯૮	૯૮ ૦૧ ૪૯	૪૫૦ ૨ ૯૦૦	૯૦૦ ૦૧ ૪૫૦
૫૦ ૨ ૧૦૦	૧૦૦ ૦૧ ૫૦	૫૦૦ ૨ ૧૦૦૦	૧૦૦૦ ૦૧ ૫૦૦

૧×૦૧=૦૧	૧૧×૦૧=૧૧	૨૧×૦૧=૨૦૧	૩૧×૦૧=૩૧૧
૨ ૦૧ ૧	૧૨ ૦૧ ૬	૨૨ ૦૧ ૧૧	૩૨ ૦૧ ૧૬
૩ ૦૧ ૧૧	૧૩ ૦૧ ૬૧	૨૩ ૦૧ ૧૧૧	૩૩ ૦૧ ૧૬૧
૪ ૦૧ ૨	૧૪ ૦૧ ૭	૨૪ ૦૧ ૧૨	૩૪ ૦૧ ૧૭
૫ ૦૧ ૨૧	૧૫ ૦૧ ૭૧	૨૫ ૦૧ ૧૨૧	૩૫ ૦૧ ૧૭૧
૬ ૦૧ ૩	૧૬ ૦૧ ૮	૨૬ ૦૧ ૧૩	૩૬ ૦૧ ૧૮
૭ ૦૧ ૩૧	૧૭ ૦૧ ૮૧	૨૭ ૦૧ ૧૩૧	૩૭ ૦૧ ૧૮૧
૮ ૦૧ ૪	૧૮ ૦૧ ૯	૨૮ ૦૧ ૧૪	૩૮ ૦૧ ૧૯
૯ ૦૧ ૪૧	૧૯ ૦૧ ૯૧	૨૯ ૦૧ ૧૪૧	૩૯ ૦૧ ૧૯૧
૧૦ ૦૧ ૫	૨૦ ૦૧ ૧૦	૩૦ ૦૧ ૧૫	૪૦ ૦૧ ૨૦

દગો કરવો નહિ.

૪૧×૦૧ ૨૦૧	૫૧×૦૧ ૨૫૧	૬૧ ૦૧ ૩૦૧	૭૧×૦૧ ૩૫૧
૪૨ ૦૧ ૨૧	૫૨ ૦૧ ૨૬	૬૨ ૦૧ ૩૧	૭૨ ૦૧ ૩૬
૪૩ ૦૧ ૨૧૧	૫૩ ૦૧ ૨૬૧	૬૩ ૦૧ ૩૧૧	૭૩ ૦૧ ૩૬૧
૪૪ ૦૧ ૨૨	૫૪ ૦૧ ૨૭	૬૪ ૦૧ ૩૨	૭૪ ૦૧ ૩૭
૪૫ ૦૧ ૨૨૧	૫૫ ૦૧ ૨૭૧	૬૫ ૦૧ ૩૨૧	૭૫ ૦૧ ૩૭૧
૪૬ ૦૧ ૨૩	૫૬ ૦૧ ૨૮	૬૬ ૦૧ ૩૩	૭૬ ૦૧ ૩૮
૪૭ ૦૧ ૨૩૧	૫૭ ૦૧ ૨૮૧	૬૭ ૦૧ ૩૩૧	૭૭ ૦૧ ૩૮૧
૪૮ ૦૧ ૨૪	૫૮ ૦૧ ૨૯	૬૮ ૦૧ ૩૪	૭૮ ૦૧ ૩૯
૪૯ ૦૧ ૨૪૧	૫૯ ૦૧ ૨૯૧	૬૯ ૦૧ ૩૪૧	૭૯ ૦૧ ૩૯૧
૫૦ ૦૧ ૨૫	૬૦ ૦૧ ૩૦	૭૦ ૦૧ ૩૫	૮૦ ૦૧ ૪૦

કામ કરવો નહિ.

૮૧×૦૧=૪૦૧	૯૧ ×૦૧ =૪૫૧	૧૦૦×૦૧= ૫૦
૮૨ ૦૧ ૪૧	૯૨ ૦૧ ૪૬	૨૦૦ ૦૧ ૧૦૦
૮૩ ૦૧ ૪૧૧	૯૩ ૦૧ ૪૬૧	૩૦૦ ૦૧ ૧૫૦
૮૪ ૦૧ ૪૨	૯૪ ૦૧ ૪૭	૪૦૦ ૦૧ ૨૦૦
૮૫ ૦૧ ૪૨૧	૯૫ ૦૧ ૪૭૧	૫૦૦ ૦૧ ૨૫૦
૮૬ ૦૧ ૪૩	૯૬ ૦૧ ૪૮	૬૦૦ ૦૧ ૩૦૦
૮૭ ૦૧ ૪૩૧	૯૭ ૦૧ ૪૮૧	૭૦૦ ૦૧ ૩૫૦
૮૮ ૦૧ ૪૪	૯૮ ૦૧ ૪૯	૮૦૦ ૦૧ ૪૦૦
૮૯ ૦૧ ૪૪૧	૯૯ ૦૧ ૪૯૧	૯૦૦ ૦૧ ૪૫૦
૯૦ ૦૧ ૪૫	૧૦૦ ૦૧ ૫૦	૧૦૦૦ ૦૧ ૫૦૦

૧×૧૧= ૧૧	૧૧×૧૧=૧૬૧	૨૧×૧૧=૩૧૧	૩૧×૧૧= ૪૬૧
૨ ૧૧ ૩	૧૨ ૧૧ ૧૮	૨૨ ૧૧ ૩૩	૩૨ ૧૧ ૪૮
૩ ૧૧ ૪૧	૧૩ ૧૧ ૧૮૧	૨૩ ૧૧ ૩૪૧	૩૩ ૧૧ ૪૮૧
૪ ૧૧ ૬	૧૪ ૧૧ ૨૧	૨૪ ૧૧ ૩૬	૩૪ ૧૧ ૫૧
૫ ૧૧ ૭૧	૧૫ ૧૧ ૨૨૧	૨૫ ૧૧ ૩૭૧	૩૫ ૧૧ ૫૨૧
૬ ૧૧ ૯	૧૬ ૧૧ ૨૪	૨૬ ૧૧ ૩૯	૩૬ ૧૧ ૫૪
૭ ૧૧ ૧૦૧	૧૭ ૧૧ ૨૫૧	૨૭ ૧૧ ૪૦૧	૩૭ ૧૧ ૫૫૧
૮ ૧૧ ૧૨	૧૮ ૧૧ ૨૭	૨૮ ૧૧ ૪૨	૩૮ ૧૧ ૫૭
૯ ૧૧ ૧૩૧	૧૯ ૧૧ ૨૮૧	૨૯ ૧૧ ૪૩૧	૩૯ ૧૧ ૫૮૧
૧૦ ૧૧ ૧૫	૨૦ ૧૧ ૩૦	૩૦ ૧૧ ૪૫	૪૦ ૧૧ ૬૦

પહેલું સુખ તે જાતે નર્ચા.

૪૧×૧૧=૬૧૧	૫૧×૧૧=૭૬૧	૬૧×૧૧= ૯૧૧
૪૨ ૧૧ ૬૩	૫૨ ૧૧ ૭૮	૬૨ ૧૧ ૯૩
૪૩ ૧૧ ૬૪૧	૫૩ ૧૧ ૭૮૧	૬૩ ૧૧ ૯૪૧
૪૪ ૧૧ ૬૬	૫૪ ૧૧ ૮૧	૬૪ ૧૧ ૯૬
૪૫ ૧૧ ૬૭૧	૫૫ ૧૧ ૮૨૧	૬૫ ૧૧ ૯૭૧
૪૬ ૧૧ ૬૯	૫૬ ૧૧ ૮૪	૬૬ ૧૧ ૯૯
૪૭ ૧૧ ૭૦૧	૫૭ ૧૧ ૮૫૧	૬૭ ૧૧ ૧૦૦૧
૪૮ ૧૧ ૭૨	૫૮ ૧૧ ૮૭	૬૮ ૧૧ ૧૦૨
૪૯ ૧૧ ૭૩૧	૫૯ ૧૧ ૮૮૧	૬૯ ૧૧ ૧૦૩૧
૫૦ ૧૧ ૭૫	૬૦ ૧૧ ૯૦	૭૦ ૧૧ ૧૦૫

સંપીને ચાલુ.

૭૧×૧૧=૧૦૬૧	૮૧×૧૧=૧૨૧૧	૯૧×૧૧=૧૩૬૧
૭૨ ૧૧ ૧૦૮	૮૨ ૧૧ ૧૨૩	૯૨ ૧૧ ૧૩૮
૭૩ ૧૧ ૧૦૮૧	૮૩ ૧૧ ૧૨૪૧	૯૩ ૧૧ ૧૩૮૧
૭૪ ૧૧ ૧૧૧	૮૪ ૧૧ ૧૨૬	૯૪ ૧૧ ૧૪૧
૭૫ ૧૧ ૧૧૨૧	૮૫ ૧૧ ૧૨૭૧	૯૫ ૧૧ ૧૪૨૧
૭૬ ૧૧ ૧૧૪	૮૬ ૧૧ ૧૨૯	૯૬ ૧૧ ૧૪૪
૭૭ ૧૧ ૧૧૫૧	૮૭ ૧૧ ૧૩૦૧	૯૭ ૧૧ ૧૪૫૧
૭૮ ૧૧ ૧૧૭	૮૮ ૧૧ ૧૩૨	૯૮ ૧૧ ૧૪૭
૭૯ ૧૧ ૧૧૮૧	૮૯ ૧૧ ૧૩૩૧	૯૯ ૧૧ ૧૪૮૧
૮૦ ૧૧ ૧૨૦	૯૦ ૧૧ ૧૩૫	૧૦૦ ૧૧ ૧૫૦

૧×૧૧= ૨૧	૧૧×૨૧=૨૭૧	૨૧×૨૧=૪૨૧	૩૧×૨૧= ૭૭૧
૨ ૨૧ ૫	૧૨ ૨૧ ૩૦	૨૨ ૨૧ ૫૫	૩૨ ૨૧ ૮૦
૩ ૨૧ ૭૧	૧૩ ૨૧ ૩૨૧	૨૩ ૨૧ ૫૭૧	૩૩ ૨૧ ૮૨૧
૪ ૨૧ ૧૮	૧૪ ૨૧ ૩૫	૨૪ ૨૧ ૬૦	૩૪ ૨૧ ૮૫
૫ ૨૧ ૧૨૧	૧૫ ૨૧ ૩૭૧	૨૫ ૨૧ ૬૨૧	૩૫ ૨૧ ૮૭૧
૬ ૨૧ ૧૫	૧૬ ૨૧ ૪૦	૨૬ ૨૧ ૬૫	૩૬ ૨૧ ૯૦
૭ ૨૧ ૧૭૧	૧૭ ૨૧ ૪૨૧	૨૭ ૨૧ ૬૭૧	૩૭ ૨૧ ૯૨૧
૮ ૨૧ ૨૦	૧૮ ૨૧ ૪૫	૨૮ ૨૧ ૭૦	૩૮ ૨૧ ૯૫
૯ ૨૧ ૨૨૧	૧૯ ૨૧ ૪૭૧	૨૯ ૨૧ ૭૨૧	૩૯ ૨૧ ૯૭૧
૧૦ ૨૧ ૨૫	૨૦ ૨૧ ૫૦	૩૦ ૨૧ ૭૫	૪૦ ૨૧ ૧૦૦

ધન અને જીવાનીનો ગર્વ કરવો નહિ.

૪૧×૨૧=૧૦૨૧	૫૧×૨૧=૧૨૭૧	૬૧×૨૧=૧૫૨૧
૪૨ ૨૧ ૧૦૫	૫૨ ૨૧ ૧૩૦	૬૨ ૨૧ ૧૫૫
૪૩ ૨૧ ૧૦૭૧	૫૩ ૨૧ ૧૩૨૧	૬૩ ૨૧ ૧૫૭૧
૪૪ ૨૧ ૧૧૦	૫૪ ૨૧ ૧૩૫	૬૪ ૨૧ ૧૬૦
૪૫ ૨૧ ૧૧૨૧	૫૫ ૨૧ ૧૩૭૧	૬૫ ૨૧ ૧૬૨૧
૪૬ ૨૧ ૧૧૫	૫૬ ૨૧ ૧૪૦	૬૬ ૨૧ ૧૬૫
૪૭ ૨૧ ૧૧૭૧	૫૭ ૨૧ ૧૪૨૧	૬૭ ૨૧ ૧૬૭૧
૪૮ ૨૧ ૧૨૦	૫૮ ૨૧ ૧૪૫	૬૮ ૨૧ ૧૭૦
૪૯ ૨૧ ૧૨૨૧	૫૯ ૨૧ ૧૪૭૧	૬૯ ૨૧ ૧૭૨૧
૫૦ ૨૧ ૧૨૫	૬૦ ૨૧ ૧૫૦	૭૦ ૨૧ ૧૭૫

બેની વાતમાં ત્રીજાએ બોલવું નહિ.

૭૧×૨૧=૧૭૭૧	૮૧×૨૧=૨૦૨૧	૯૧×૨૧=૨૨૭૧
૭૨ ૨૧ ૧૮૦	૮૨ ૨૧ ૨૦૫	૯૨ ૨૧ ૨૩૦
૭૩ ૨૧ ૧૮૨૧	૮૩ ૨૧ ૨૦૭૧	૯૩ ૨૧ ૨૩૨૧
૭૪ ૨૧ ૧૮૫	૮૪ ૨૧ ૨૧૦	૯૪ ૨૧ ૨૩૫
૭૫ ૨૧ ૧૮૭૧	૮૫ ૨૧ ૨૧૨૧	૯૫ ૨૧ ૨૩૭૧
૭૬ ૨૧ ૧૯૦	૮૬ ૨૧ ૨૧૫	૯૬ ૨૧ ૨૪૦
૭૭ ૨૧ ૧૯૨૧	૮૭ ૨૧ ૨૧૭૧	૯૭ ૨૧ ૨૪૨
૭૮ ૨૧ ૧૯૫	૮૮ ૨૧ ૨૨૦	૯૮ ૨૧ ૨૪૫
૭૯ ૨૧ ૧૯૭૧	૮૯ ૨૧ ૨૨૨૧	૯૯ ૨૧ ૨૪૭૧
૮૦ ૨૧ ૨૦૦	૯૦ ૨૧ ૨૨૫	૧૦૦ ૨૧ ૨૫૦

૧૮ | મુંબઈ ઇલાકાની ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪ આના.

૧×૧૧= ૧૧	૧૦૦×૧૧= ૧૫૦	૧×૨૧= ૨૧	૧૦૦×૨૧= ૨૫૦
૨ ૧૧ ૩	૨૦૦ ૧૧ ૩૦૦	૨ ૨૧ ૫	૨૦૦ ૨૧ ૫૦૦
૩ ૧૧ ૪	૩૦૦ ૧૧ ૪૫૦	૩ ૨૧ ૭	૩૦૦ ૨૧ ૭૫૦
૪ ૧૧ ૬	૪૦૦ ૧૧ ૬૦૦	૪ ૨૧ ૧૦	૪૦૦ ૨૧ ૧૦૦૦
૫ ૧૧ ૭	૫૦૦ ૧૧ ૭૫૦	૫ ૨૧ ૧૨	૫૦૦ ૨૧ ૧૨૫૦
૬ ૧૧ ૮	૬૦૦ ૧૧ ૮૦૦	૬ ૨૧ ૧૫	૬૦૦ ૨૧ ૧૫૦૦
૭ ૧૧ ૧૦	૭૦૦ ૧૧ ૧૦૫૦	૭ ૨૧ ૧૭	૭૦૦ ૨૧ ૧૭૫૦
૮ ૧૧ ૧૨	૮૦૦ ૧૧ ૧૨૦૦	૮ ૨૧ ૨૦	૮૦૦ ૨૧ ૨૦૦૦
૯ ૧૧ ૧૩	૯૦૦ ૧૧ ૧૩૫૦	૯ ૨૧ ૨૨	૯૦૦ ૨૧ ૨૨૫૦
૧૦ ૧૧ ૧૫	૧૦૦૦ ૧૧ ૧૫૦૦	૧૦ ૨૧ ૨૫	૧૦૦૦ ૨૧ ૨૫૦૦

ચાકની પલાખી તથા પાયાની ચમચારની પલાખી.

૧×૪= ૪	૪×૦૧= ૧	૧૧×૪=૪૪	૪૪×૦૧=૧૧
૨ ૪ ૮	૮ ૦૧ ૨	૧૨ ૪ ૪૮	૪૮ ૦૧ ૧૨
૩ ૪ ૧૨	૧૨ ૦૧ ૩	૧૩ ૪ ૫૨	૫૨ ૦૧ ૧૩
૪ ૪ ૧૬	૧૬ ૦૧ ૪	૧૪ ૪ ૫૬	૫૬ ૦૧ ૧૪
૫ ૪ ૨૦	૨૦ ૦૧ ૫	૧૫ ૪ ૬૦	૬૦ ૦૧ ૧૫
૬ ૪ ૨૪	૨૪ ૦૧ ૬	૧૬ ૪ ૬૪	૬૪ ૦૧ ૧૬
૭ ૪ ૨૮	૨૮ ૦૧ ૭	૧૭ ૪ ૬૮	૬૮ ૦૧ ૧૭
૮ ૪ ૩૨	૩૨ ૦૧ ૮	૧૮ ૪ ૭૨	૭૨ ૦૧ ૧૮
૯ ૪ ૩૬	૩૬ ૦૧ ૯	૧૯ ૪ ૭૬	૭૬ ૦૧ ૧૯
૧૦ ૪ ૪૦	૪૦ ૦૧ ૧૦	૨૦ ૪ ૮૦	૮૦ ૦૧ ૨૦

વિશ્વાસઘાત કરવો નહિ.

૨૧×૪× ૮૪	૮૪×૦૧=૨૧	૩×૮= ૨૪	૬×૧૦= ૬૦
૨૨ ૪ ૮૮	૮૮ ૦૧ ૨૨	૪ ૬ ૨૪	૧૦ ૬ ૬૦
૨૩ ૪ ૯૨	૯૨ ૦૧ ૨૩	૬ ૪ ૨૪	૧૨ ૫ ૬૦
૨૪ ૪ ૯૬	૯૬ ૦૧ ૨૪	૮ ૩ ૨૪	૧૫ ૪ ૬૦
૨૫ ૪ ૧૦૦	૧૦૦ ૦૧ ૨૫	૧૨ ૨ ૨૪	૨૦ ૩ ૬૦

સૂચના-પલાખીનો મહાવરો પાકા કરાવવો. તેમજ કોઠાનો અસપરસ સંબંધ સમજાવવો. જમકે ૨૪ ફેટલી રીતે થાય, તેવા પ્રશ્નો પૂછવા.

૨૪ ૧ ૨૪	૩૦ ૨ ૬૦
૩૨ ૦૧ ૨૪	૮૦ ૦૧ ૬૦
૧૬ ૧૧ ૨૪	૪૦ ૧૧ ૬૦
૯૬ ૦૧ ૨૪	૪૮ ૧૧ ૬૦
૪૮ ૦૧ ૨૪	૨૪ ૨૧ ૬૦

૧×૦=૦	૧૧×૦=૨૧૧	૨૧×૦=૫	૩૧×૦=૭૧૧
૨ ૦ ૦	૧૨ ૦ ૩	૨૨ ૦ ૫	૩૨ ૦ ૮
૩ ૦ ૦	૧૩ ૦ ૩	૨૩ ૦ ૫	૩૩ ૦ ૮
૪ ૦ ૧	૧૪ ૦ ૩	૨૪ ૦ ૬	૩૪ ૦ ૮
૫ ૦ ૧	૧૫ ૦ ૩	૨૫ ૦ ૬	૩૫ ૦ ૮
૬ ૦ ૧	૧૬ ૦ ૪	૨૬ ૦ ૬	૩૬ ૦ ૮
૭ ૦ ૧	૧૭ ૦ ૪	૨૭ ૦ ૬	૩૭ ૦ ૮
૮ ૦ ૨	૧૮ ૦ ૪	૨૮ ૦ ૭	૩૮ ૦ ૮
૯ ૦ ૨	૧૯ ૦ ૪	૨૯ ૦ ૭	૩૯ ૦ ૮
૧૦ ૦ ૨	૨૦ ૦ ૫	૩૦ ૦ ૭	૪૦ ૦ ૧૦

પારકી આશ સદા નિરાશ

૪૧×૦=૧૦	૫૧×૦=૧૨૧	૬૧×૦=૧૫	૭૧×૦=૧૭૧
૪૨ ૦ ૧૦	૫૨ ૦ ૧૩	૬ ૦ ૧૫	૭૨ ૦ ૧૮
૪૩ ૦ ૧૦	૫૩ ૦ ૧૩	૬૩ ૦ ૧૫	૭૩ ૦ ૧૮
૪૪ ૦ ૧૧	૫૪ ૦ ૧૩	૬૪ ૦ ૧૬	૭૪ ૦ ૧૮
૪૫ ૦ ૧૧	૫૫ ૦ ૧૩	૬૫ ૦ ૧૬	૭૫ ૦ ૧૮
૪૬ ૦ ૧૧	૫૬ ૦ ૧૪	૬૬ ૦ ૧૬	૭૬ ૦ ૧૮
૪૭ ૦ ૧૧	૫૭ ૦ ૧૪	૬૭ ૦ ૧૬	૭૭ ૦ ૧૮
૪૮ ૦ ૧૨	૫૮ ૦ ૧૪	૬૮ ૦ ૧૭	૭૮ ૦ ૧૮
૪૯ ૦ ૧૨	૫૯ ૦ ૧૪	૬૯ ૦ ૧૭	૭૯ ૦ ૧૮
૫૦ ૦ ૧૨	૬૦ ૦ ૧૫	૭૦ ૦ ૧૭	૮૦ ૦ ૨૦

આપ સમાન બળ નહિ,

૮૧×૦=૨૦	૯૧×૦=૨૧	૧૦૦×૦=૨૫
૮૨ ૦ ૨૦	૯૨ ૦ ૨૩	૨૦૦ ૦ ૫૦
૮૩ ૦ ૨૦	૯૩ ૦ ૨૩	૩૦૦ ૦ ૭૫
૮૪ ૦ ૨૧	૯૪ ૦ ૨૩	૪૦૦ ૦ ૧૦૦
૮૫ ૦ ૨૧	૯૫ ૦ ૨૩	૫૦૦ ૦ ૧૨૫
૮૬ ૦ ૨૧	૯૬ ૦ ૨૪	૬૦૦ ૦ ૧૫૦
૮૭ ૦ ૨૧	૯૭ ૦ ૨૪	૭૦૦ ૦ ૧૭૫
૮૮ ૦ ૨૨	૯૮ ૦ ૨૪	૮૦૦ ૦ ૨૦૦
૮૯ ૦ ૨૨	૯૯ ૦ ૨૪	૯૦૦ ૦ ૨૨૫
૯૦ ૦ ૨૨	૧૦૦ ૦ ૨૫	૧૦૦૦ ૦ ૨૫૦

૨૦] અડધાની સાથે પાયાની બેકીની પલાખીના સંબંધ.

૧×૦૧=૦૧	૨×૦૧=૦૧	૧૧×૦૧=૧૧	૨૨×૦૧= ૧૧
૨ ૦૧ ૧	૪ ૦૧ ૧	૧૨ ૦૧ ૬	૨૪ ૦૧ ૬
૩ ૦૧ ૧૧	૬ ૦૧ ૧૧	૧૩ ૦૧ ૬૧	૨૬ ૦૧ ૬૧
૪ ૦૧ ૨	૮ ૦૧ ૨	૧૪ ૦૧ ૭	૮ ૦૧ ૭
૫ ૦૧ ૨૧	૧૦ ૦૧ ૨૧	૧૫ ૦૧ ૭૧	૩૦ ૦૧ ૭૧
૬ ૦૧ ૩	૧૨ ૦૧ ૩	૧૬ ૦૧ ૮	૩૨ ૦૧ ૮
૭ ૦૧ ૩૧	૧૪ ૦૧ ૩૧	૧૭ ૦૧ ૮૧	૩૪ ૦૧ ૮૧
૮ ૦૧ ૪	૧૬ ૦૧ ૪	૧૮ ૦૧ ૯	૩૬ ૦૧ ૯
૯ ૦૧ ૪૧	૧૮ ૦૧ ૪૧	૧૯ ૦૧ ૯૧	૩૮ ૦૧ ૯૧
૧૦ ૦૧ ૫	૨૦ ૦૧ ૫	૨૦ ૦૧ ૧૦	૪૦ ૦૧ ૧૦

જેના બોલવામાં નહિ હંગ; તેના કદી ન કરીએ સંગ

૨૧×૦૧=૧૦૧	૪૨×૦૧=૧૦૧	૩૧×૦૧=૧૫૧	૬૨×૦૧= ૫૧
૨૨ ૦૧ ૧૧	૪૪ ૦૧ ૧૧	૩૨ ૦૧ ૧૬	૬૪ ૦૧ ૧૬
૨૩ ૦૧ ૧૧૧	૪૬ ૦૧ ૧૧૧	૩૩ ૦૧ ૧૬૧	૬૬ ૦૧ ૧૬૧
૨૪ ૦૧ ૧૨	૪૮ ૦૧ ૧૨	૩૪ ૦૧ ૧૭	૬૮ ૦૧ ૧૭
૨૫ ૦૧ ૧૨૧	૫૦ ૦૧ ૧૨૧	૩૫ ૦૧ ૧૭૧	૭૦ ૦૧ ૧૭૧
૨૬ ૦૧ ૧૩	૫૨ ૦૧ ૧૩	૩૬ ૦૧ ૧૮	૭૨ ૦૧ ૧૮
૨૭ ૦૧ ૧૩૧	૫૪ ૦૧ ૧૩૧	૩૭ ૦૧ ૧૮૧	૭૪ ૦૧ ૧૮૧
૨૮ ૦૧ ૧૪	૫૬ ૦૧ ૧૪	૩૮ ૦૧ ૧૯	૭૬ ૦૧ ૧૯
૨૯ ૦૧ ૧૪૧	૫૮ ૦૧ ૧૪૧	૩૯ ૦૧ ૧૯૧	૭૮ ૦૧ ૧૯૧
૩૦ ૦૧ ૧૫	૬૦ ૦૧ ૧૫	૪૦ ૦૧ ૨૦	૮૦ ૦૧ ૨૦

સાચને ન લાગે આચ.

૪૧×૦૧=૨૦૧	૮૨×૦૧=૨ ૦૧	૧૦૦× ૦૧= ૫૦	૨૦૦×૦૧= ૫૦
૪૨ ૦૧ ૨૧	૮૪ ૦૧ ૨૧	૨૦૦ ૦૧ ૧૦૦	૪૦૦ ૦૧ ૧૦૦
૪૩ ૦૧ ૨૧૧	૮૬ ૦૧ ૨૧૧	૩૦૦ ૦૧ ૧૫૦	૬૦૦ ૦૧ ૧૫૦
૪૪ ૦૧ ૨૨	૮૮ ૦૧ ૨૨	૪૦૦ ૦૧ ૨૦૦	૮૦૦ ૦૧ ૨૦૦
૪૫ ૦૧ ૨૨૧	૯૦ ૦૧ ૨૨૧	૫૦૦ ૦૧ ૨૫૦	૧૦૦૦ ૦૧ ૨૫૦
૪૬ ૦૧ ૨૩	૯૨ ૦૧ ૨૩	આમુખ્ય બોલાવવાથી છોકરાને આં. બોલવામાં રસ પડેશે એટલુંજ નહિ પણ તેમને આંકનો સંબંધ પણ બરાબર સમજશે.	
૪૭ ૦૧ ૨૩૧	૯૪ ૦૧ ૨૩૧		
૪૮ ૦૧ ૨૪	૯૬ ૦૧ ૨૪		
૪૯ ૦૧ ૨૪૧	૯૮ ૦૧ ૨૪૧		
૫૦ ૦૧ ૨૫	૧૦૦ ૦૧ ૨૫		

* ચલણી નાણાની ધાત.

૧૥ પાઈ = ૧ અધેલા.

૨ અધેલા = ૧ પૈસા

૨ પૈસા = ૧ ઢળુ

૨ ઢળુ = ૧ આનો

૨ આના = ૧ બેઆની

૨ બેઆની = ૧ પાવલી

૨ પાવલી = ૧ અડધા

૨ અડધા = ૧ રૂપીઆ

પૈસાની એક દોઢપાઈ ૨

ઢળુ એકના પૈસા ૨

આના એકના ઢળુ ૨

બેઆની એકના આના ૨

પાવલી એકની બેઆનો ૨

અડધા એકની પાવલી ૨

રૂપીઆ એકના અડધા ૨

૧૨ પાઈ = ૧ આનો

૮ દોઢપાઈ = ૧ આનો

૪ પૈસા = ૧ આનો

૨ ઢળુ = ૧ આનો

આના એકની પાઈ ૧૨

આના એકની દોઢપાઈ ૮

આના એકના પૈસા ૪

આના એકના ઢળુ ૨

૨ અડધા = ૧ રૂપીઆ

૪ પાવલી = ૧ રૂપીઆ

૮ બેઆની = ૧ રૂપીઆ

૧૬ આના = ૧ રૂપીઆ

૩૨ ઢળુ = ૧ રૂપીઆ

૬૪ પૈસા = ૧ રૂપીઆ

૧૨૮ દોઢપાઈ = ૧ રૂપીઆ

૧૯૨ પાઈ = ૧ રૂપીઆ

રૂપીઆ એકના અડધા ૨

રૂપીઆ એકની પાવલી ૪

રૂપીઆ એકની બેઆની ૮

રૂપીઆ એકના આના ૧૬

રૂપીઆ એકના ઢળુ ૩૨

રૂપીઆ એકના પૈસા ૬૪

રૂપીઆ એકની દોઢપાઈ ૧૨૮

રૂપીઆ એકની પાઈ ૧૯૨

આ ધાત શીખવતી વખતે વર્ગમાંના છાત્રાને નાણાવટી બનાવી બીજા છાત્રાઓ સાથે નાણાંની આપ લે કરાવવી.

૨૨] મુંબઈ ઇલાકાની બજાણની પ્રશ્નોત્તરમાળા ૪ આના.

૧ આનાની	૧૨	પાઈ
૨ આનાની	૨૪	પાઈ
૩ આનાની	૩૬	પાઈ
૪ આનાની	૪૮	પાઈ
૫ આનાની	૬૦	પાઈ
૬ આનાની	૭૨	પાઈ
૭ આનાની	૮૪	પાઈ
૮ આનાની	૯૬	પાઈ
૯ આનાની	૧૦૮	પાઈ
૧૦ આનાની	૧૨૦	પાઈ

૧૨ પાઈનો	૧	આનો
૨૪ પાઈના	૨	આના
૩૬ પાઈના	૩	આના
૪૮ પાઈના	૪	આના
૬૦ પાઈના	૫	આના
૭૨ પાઈના	૬	આના
૮૪ પાઈના	૭	આના
૯૬ પાઈના	૮	આના
૧૦૮ પાઈના	૯	આના
૧૨૦ પાઈના	૧૦	આના

આનાના કોઠા ઉપરથી આ ધાત
શીખવવી.

૧ રૂપીઆના	૧૬	આના
૨ રૂપીઆના	૩૨	આના
૩ રૂપીઆના	૪૮	આના

૪ રૂપીઆના	૬૪	આના
૫ રૂપીઆના	૮૦	આના
૬ રૂપીઆના	૯૬	આના
૭ રૂપીઆના	૧૧૨	આના
૮ રૂપીઆના	૧૨૮	આના
૯ રૂપીઆના	૧૪૪	આના
૧૦ રૂપીઆના	૧૬૦	આના

૧૬ આનાનો	૧	રૂપીઆ
૩૨ આનાના	બે	રૂપીઆ
૪૮ આનાના	૩	રૂપીઆ
૬૪ આનાના	૪	રૂપીઆ
૮૦ આનાના	૫	રૂપીઆ
૯૬ આનાના	૬	રૂપીઆ
૧૧૨ આનાના	૭	રૂપીઆ
૧૨૮ આનાના	૮	રૂપીઆ
૧૪૪ આનાના	૯	રૂપીઆ
૧૬૦ આનાના	૧૦	રૂપીઆ

સોળાના કોઠા પરથી આ ધાત
શીખવવી.

૧ આનાના	૪	પૈસા
૨ આનાના	૮	પૈસા
૩ આનાના	૧૨	પૈસા
૪ આનાના	૧૬	પૈસા
૫ આનાના	૨૦	પૈસા

ત્રીજા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” અઢી આના [૨૩

૬ આનાના	૨૪	પૈસા	૭ પૈસાના	૧૧૧	આના
૭ આનાના	૨૮	પૈસા	૮ પૈસાના	૨	આના
૮ આનાના	૩૨	પૈસા	૯ પૈસાના	૨૧	આના
૯ આનાના	૩૬	પૈસા	૧૦ પૈસાના	૨૧૧	આના
૧૦ આનાના	૪૦	પૈસા	૧૧ પૈસાના	૨૧૧	આના

૪ પૈસાનો	૧	આનો
૮ પૈસાના	૨	આના
૧૨ પૈસાના	૩	આના
૧૬ પૈસાના	૪	આના
૨૦ પૈસાના	૫	આના
૨૪ પૈસાના	૬	આના
૨૮ પૈસાના	૭	આના
૩૨ પૈસાના	૮	આના
૩૬ પૈસાના	૯	આના
૪૦ પૈસાના	૧૦	આના

ચાકના કોઠા પરથી આ ધાત

શીખવવી.

૧ પૈસાનો	૦૧	આનો
૨ પૈસાનો	૦૧૧	આનો
૩ પૈસાનો	૦૧૧૧	આનો
૪ પૈસાનો	૧	આનો
૫ પૈસાનો	૧૧	આનો
૬ પૈસાનો	૧૧૧	આનો

૧૨ પૈસાના	૩	આના
૧૩ પૈસાના	૩૧	આના
૧૪ પૈસાના	૩૧૧	આના
૧૫ પૈસાના	૩૧૧	આના
૧૬ પૈસાના	૪	આના

૦૧	આનાનો	૧ પૈસો
૦૧૧	આનાના	૨ પૈસા
૦૧૧૧	આનાના	૩ પૈસા
૧	આનાના	૪ પૈસા
૧૧	આનાના	૫ પૈસા
૧૧૧	આનાના	૬ પૈસા
૧૧૧૧	આનાના	૭ પૈસા
૨	આનાના	૮ પૈસા
૨૧	આનાના	૯ પૈસા
૨૧૧	આનાના	૧૦ પૈસા
૨૧૧૧	આનાના	૧૧ પૈસા
૩	આનાના	૧૨ પૈસા
૩૧	આનાના	૧૩ પૈસા
૩૧૧	આનાના	૧૪ પૈસા

૨૪| બીજા ધોરણ માટે અંકગણિતનાં મનોયત્ન પાંચ આના.

૩૦૦ આનાના ૧૫ પૈસા	૧૬ આનાનો ૧ રૂપીઓ
૪ આનાના ૧૬ પૈસા	
ચાયાના આંક ઉપરથી આ ધાત શીખવવી	૧ રૂપીઆના ૧૬ આના
૪ આનાનો ૦૧ રૂપીઓ	૦૦૧ રૂપીઆના ૧૨ આના
૮ આનાનો ૦૦૧ રૂપીઓ	૦૦૧ રૂપીઆના ૮ આના
૧૨ આનાનો ૦૦૦૧ રૂપીઓ	૦૧ રૂપીઆના ૪ આના

એકાથી દાનનો ઉપયોગ. મનોયત્ન ૨.

- ૧) નવુંનો કોઠો લખો.
- ૨) આકુંનો કોઠો અવળો બોલી જાઓ.
- ૩ નવ વાર સાત લખોટા લખ્યે તો કેટલા થાય ?
- ૪) $૮ \times ૫ =$; $૭ \times ૭ =$; ૩×૯ ; $૮ \times ૯ =$; $૭ \times ૬ =$ કેટલા ?
- ૫) ૧૧૭, ૧૩૯, ૬૩, ૧૩૭. ૧૫૪, ૭૯ અને ૧૭૬ માં શતક, હસક અને એકમ કેટલા ?
- ૬) ૨૪ રૂપીઆમાંથી ત્રણ ત્રણ, ચાર ચાર, છ છ અને આઠ આઠ રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપી આવે ?
- ૭) એક શતક ને એક એકમ, બે હસક ને નવ એકમ; એક શતક, સાત હસક ને ત્રણ એકમના એકમ કેટલા ?
- ૮) ૧૭૩, ૩૭, ૪૯, ૧૪૬, ૭૯, ૮૯, ૯૫, ૧૦૫ અને ૧૯૫ માં હસકનો આંકડો કયો છે તે કહો.
- ૯) ૬૩ માં સાત કેટલીવાર ? ૬૩ માં ૯ કેટલી વાર ?
- ૧૦) ૩૨ રૂપીઆમાંથી ચાર ચાર રૂપીઆવાળી કેટલી ટોપીઓ આવે ? અને આઠ આઠ રૂપીઆવાળી કેટલી આવે ?
- ૧૧) રાજના ૮ ગાઉ ચાલું તો ૭ દિવસમાં કેટલા ગાઉ ચાલું ?

પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ચાર આના. [૨૫]

- ૧૨) હું રોજ ૩ લીટી લખું તો ૨૪ લીટી લખવાને કેટલા દિવસ લાગશે? ૬ દિવસમાં કેટલી લીટી લખીશ?
- ૧૩) ૪૫+૫; ૫૬+૮; ૪૬+૭; ૬૪+૮; ૪૨+૬; કેટલા?
- ૧૪) ૬૦-૧૦; ૪૮-૮, ૪૨-૭; ૫૪-૬; ૩૫-૫; કેટલા?
- ૧૫) નવું, સાતું, છક અને ચોકના કોઠાના જવાબ લખો.
- ૧૬) ૯૦માંથી ૬ જાય તો ૮૧, ૮૧માંથી ૬ જાય તો ૭૨, એમ કંઈ નહિ રહે ત્યાં સુધી નવ નવ બાદ કરો.
- ૧૭) ૬ માણસના પગ વધારે કે ચાર આયના?
- ૧૮) એક પેનસીલના ૪ પૈસા તો ૬ પેનસીલનું શું?
- ૧૯) ૨૭ પૈસામાંથી ૩ પૈસાવાળી કેટલી ચોપડી આવશે?
- ૨૦) ૧૮માં ૨, ૩૬માં ૬, ૨૭માં ૩, ૨૪માં ૬ કેટલીવાર છે?
- ૨૧) ત્રણ આંકડાની નાનામાં નાની સંખ્યા લખો.

પરચુરણ પ્રશ્નો. મનોયત્ન ૩.

- ૧) ૭ માણસના હાથ કેટલા? પગ કેટલા? નાક કેટલાં?
- ૨) ૪ ગાયના આયળ કેટલા? શીંગડાં કેટલાં?
- ૩) ૭ અઠવાડીઆના દિવસ કેટલા?
- ૪) પૈસાના ૪ શેર વેગણ મળે તો ૮ પૈસાના કેટલાં?
- ૫) એક લિખારીને ૭ પાઈ આપતાં ૫ લિખારીને આપવાને કેટલી પાઈઓ જોઈએ?
- ૬) એક માણસનો ૬ રૂપીઆ ખરચ થાય તો ૬ માણસનો ખરચ કેટલો થાય?
- ૭) લખોટાચંત્રની એક હારમાં ૧૦ લખોટા છે તો ૮ હારના કેટલા થશે?
- ૮) લખોટા ચંત્રમાંથી ૮૫ લખોટા કાઢો.

૨૬] બાળપોથીના “ડિક્ટેશન શિક્ષક” એ આના.

- ૯) ત્રણ વાર આઠ કેરી લઈ તો કેટલી કેરી થાય ?
- ૧૦) ૧૦માં ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, અને ૯ ઉમેરીએ તો અનુક્રમે કેટલા થાય ?
- ૧૧) એક ઘરમાં ૫ મરદ, ૩ બાયલી અને ૭ છોકરા છે. ત્યારે તે ઘરમાં કેટલાં માણસ હશે ?
- ૧૨) ૩+૫+૭+૧ કેટલા ?
- ૧૩) ૫ ને પાંચ દસ, દસ ને પાંચ પંદર, એમ પાંચ પાંચ ઉમેરી પચાસ સુધી બોલો.
- ૧૪) ૨૧ છોકરા હાજર છે, ૯ ગેરહાજર છે ત્યારે કુલ કેટલા છોકરા હશે ?
- ૧૫) ૪૬માંથી ૧, ૨, ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, અને ૯ બાદ કરીએ તો અનુક્રમે કેટલા રહે ?
- ૧૬) ૧૦૦ કોડીમાંથી ત્રણ ત્રણ લેતા જાઓ અને બાકી કેટલી રહે તે કહેતા જાઓ.
- ૧૭) ૭૦માંથી સાત સાત લેતા જાઓ અને બાકી કેટલા રહે તે કહેતા જાઓ.
- ૧૮) ૧૪ છોકરામાંથી ૭ છોકરા રમ લઈ ગયા તો કેટલા રહ્યા ?
- ૧૯) ૧૬ પેના છે, બીજી કેટલી મળે તો ૨૪ પેન થાય ?
- ૨૦) ૯૯ રૂપીઆ હતા, તેમાંથી ૨૫ રૂપીઆ ખર્ચ્યા તો કેટલા બાકી રહ્યા ?
- ૧૧) ૭૫ કેરી હતી, તેમાંથી ૮ ખગડી ગઈ, શારી કેટલી રહી ?
- ૨૨) ૪૫ કોડી છે, બીજી કેટલી ઉમેરું તો ૫૪ થાય ?
- ૨૩) મારી પાસે કોડી તથા ચિચોડા મળી ૬૩ છે, કોડી ૫૬ છે, તો ચિચોડા કેટલા હશે ?

બાળવર્ગનો “મુખગણિત શિક્ષક” દોઢ આનો. [૨૭

૨૪) ૪૨માંથી ૬ બાકી તો કેટલા રહે ? ૪૨માંથી ૩૬ બાકી કેટલા રહે ?

૨૫) બે આંકડાની મોટામાં મોટી સંખ્યામાંથી બે આંકડાની નાનામાં નાની સંખ્યા બાદ કરો.

૨૬) ૭૨ શબ્દ લખવાના હતા, તેમાં ૪ લખ્યા તો બાકી કેટલા લખવાના રહ્યા ?

૨૭) એક ટોપલામાં ૨૪ ફેરી છે, બીજામાં ૩૨ છે, ત્યારે બીજા ટોપલામાં કેટલી વધારે છે ?

૨૮) મારી પાસે ૩૨ કોડી છે, મગન પાસે ૨૮ છે ત્યારે મારા કરતાં મગન પાસે કેટલી ઓછી છે ?

૨૯) મારી પાસે ૧૩ પેનો છે, મારા ભાઈ પાસે ૯ છે, હું કેટલી પેનો મારા ભાઈને આપું તો બંને પાસે સરખી થાય ?

૩૦) ૭ પૈસાનો પહેલા ધોરણનો મુખગણિત શિક્ષક મળે છે, ૪૯) પૈસા હોય, તો કેટલા મુખગણિત શિક્ષક આવે ?

૩૧) ૪૫ પત્રામાં છે, બે દરેક છોકરાને પાંચ પાંચ આપું તો કેટલા છોકરાને અપાય ?

૩૨) ૪ જમરખનું વજન ૧ શેર થાય છે, ત્યારે ૩૨ જમરખનું વજન કેટલું થશે ?

૩૩) દરેક છોકરાને ૭ પૈસા આપતાં ૪૯ પૈસા વપરાયા ત્યારે છોકરા કેટલા હશે ?

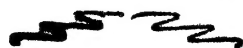
૩૪) પાટલી, છે, છોકરા ૨૮ છે ત્યારે દરેક પાટલી પર કેટલા છોકરાએ બેસવું ?

૩૫) એક ગ્રાહણ ૩ લાડુ ખાય છે, મારી પાસે ૨૭ લાડુ છે તો કેટલા ગ્રાહણને પહોંચશે ?

૩૬) મારા બાપાએ ૩૫ કાગળ અમને સાત લાઈ વચ્ચે આપ્યા ત્યારે દરેકે કેટલા કાગળ લેવા ?

૨૮] ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ચાર આના.

- ૩૭) ૭૨માં ૮ કેટલીવાર છે ? ૮ એ ૭૨માં કેટલીવાર છે ?
- ૩૮) એક પેનશીલના ૩ પૈસા બેસે છે તો ૨૮ પૈસામાંથી કેટલી પેનશીલ આવશે અને શું વધશે ?
- ૩૯) ૫૪ પૈસામાંથી દરેક છોકરાને ૬ પૈસા આપું, તો કેટલા છોકરાને અપાય અને શું વધશે ?
- ૪૦) હું ૫ પૈસા લઈ બજારમાં ગયો, તેમાંથી ૩ પૈસાની પેન લીધી, પછી મારા મામા મળ્યા તેમણે ૭ પૈસા આપ્યા, ત્યારે મારી પાસે કેટલા પૈસા થયા ?
- ૪૧) ૮૨માંથી ૫ બાદ કરીએ અને જે રહે તેમ ૭ ઉમેરીએ તો કેટલા થાય ?
- ૪૨) ૭ છોકરા નવા આવ્યા ને ૫ ઉઠી ગયા તેથી વર્ગમાં ૨૩ છોકરા રહ્યા ત્યારે પહેલાં કેટલા છોકરા હશે ?
- ૪૩) મારી પાસે ૩૫ લખોટા છે તેમાં ૧૪ મારા લાઇના ને ૭ મારી બેનના છે ત્યારે મારા લખોટા કેટલા હશે ?
- ૪૪) કેટલા ૫૦? કેટલા ચોક્કસ ૪૦ ? કેટલા અઠ્ઠા ૪૦ ? કેટલા દાન ૪૦ ?
- ૪૫) દાન સુધીમાં કયા કયા પલાખાનો જવાબ દેવ આવે ?
- ૪૬) ૩૨ માં ૮ કેટલીવાર ? ૩૨ માં ૪ કેટલીવાર ?
- ૪૭) ૨૪ પૈસામાંથી બખ્ખેની, ત્રણ ત્રણની, ચાર ચારની અને છ છની ઢગલી કરું તો કેટલી થાય ?
- ૪૮) ૬૩ પૈસાની ૭ ઢગલાને બદલે ૬ ઢગલી કરું તો દરેકમાં કેટલા એછા આવશે ?
- ૪૯) કંઈ સંખ્યામાં ૫ ઉમેરી ૬ બાદ કરીએ તો કંઈ રહે નહિ ?

મુખગણિતની ચોપડી ખરીદતાં પહેલાં “મુખગણિત શિક્ષક” જ

અથવાપિ બહાર ન પડેલી એવી

પ્રાચીન અર્વાચીન અનેક ઇતિહાસોના આધારે તૈયાર કરેલી—

વિદ્યાર્થી, શિક્ષકો અને વાલીઓને અતિ ઉપયોગી “મુજરાત
ઇતિહાસની વાર્તારૂપી રસિક પ્રશ્નોત્તરમાળા” કિં ૦ ૦-૬

મહેરખાન પશ્ચિમ હિંદ એજન્સિના ગવર્નર જનરલ
બહાદુરે હુકમ નં. J. 136-31 તા. ૨૨ જાન્યુઆરિ ૧૯૩૧

“મુજરાતના ઇતિહાસની વાર્તારૂપી રસિક પ્રશ્નોત્તરમાળા

પશ્ચિમ હિન્દ એજન્સિ (પ્રાદિઆવાડ, કચ્છ, પાણજીપુર)ની તમામ
પ્રાયમરી સ્કૂલોમાં ઇનામ અને કાયબ્રેરી માટે મંજૂર કરી છે.

ડિક્ટેશન શીખવા શીખવવાનું અપૂર્વ સાધન જેમાં:-

૧) પાંડવાર અથવા શબ્દો. ૨) જોડણીના એકજ સરખા
અન્યમવાળા શબ્દો. ૩) કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

૪) જોડાક્ષર. ૫) મળતા જોડાક્ષર. ૬) પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં
આવનાર શબ્દો.

“મુખગણિત શિક્ષક”

આગવગનો	૦-૧-૦	ત્રીજા ધો.નો	૦-૨-૦
પહેલા ધો.નો	૦-૧-૬	ચોથા ધો.નો	૦-૪-૦
બીજા ધો.નો	૦-૨-૦	પાંચમા ધો.નો	૦-૪-૦

ઈશ્વરલાલ મગનલાલ શાહ. શાહપોર-મુરત.

